

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Sør-Trøndelag fylkeskommune
Postuttak
Erling Skakkes gt.14
7004 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

13/2898-1

17.12.2013

Statsbudsjettet 2014 - Kap. 551, post 60 Tilskudd til Sør-Trøndelag fylkeskommune for regional utvikling - Oppdragsbrev. - Rammen er fastsatt til 60,945 mill. kroner

Tilsagn nr.: 050300

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2013-2014), Prop. 1 S Tillegg (2013-2014) Innst. 16 S (2013-2014). I dette oppdragsbrevet gir departementet rammene til fylkeskommunene over kap. 551, post 60 for budsjettåret 2014. Brevet inneholder i tillegg presiseringer av innholdet i de dokumentene som er nevnt ovenfor.

2 Overordnede regionalpolitiske mål og strategier

Regjeringens overordnede regionalpolitikk fremgår av Sundvoldenplattformen. Regjeringen vil legge til rette for vekst i hele Norge, styrke vekstkraften der den er og samtidig gi grunnlag for gode levekår i alle deler av landet. Det viktigste for å sikre vekstkraftige regioner er et næringsliv som er i stand til å ta vare på og skape nye og lønnsomme arbeidsplasser. Det viktigste distriktspolitiske virkemiddelet er derfor gode rammebetingelser for næringsliv, innovasjon og entreprenørskap. Regjeringen viser i den forbindelse til forslagene om økte bevilgninger til samferdsel og forslagene om skattelettelse som er vekstskapende og som vil styrke det private eierskapet. Robuste kommuner med sterkere fagmiljøer er også viktig for å sikre gode levekår i hele landet.

Regjeringen forutsetter at fylkeskommunene i forvaltningen av kap. 551, post 60 prioriterer bedriftsrettede tiltak med det formål å utvikle arbeidsplasser og å bidra til verdiskaping i

fylket. Innsatsen skal særlig spisses mot entreprenørskap og innovasjon og tiltak rettet mot næringsrettet kompetanse, næringsrettet infrastruktur og nærings- og innovasjonsmiljøer. Fylkeskommunene skal i sin prioritering legge vekt på virkemidler som erfaringsmessig gir best resultater. Det skal sikres god forankring av fylkeskommunens prioriteringer i det regionale partnerskapet. Denne prioriteringen skal også gjelde for midler som eventuelt bevilges til kommunale og regionale næringsfond.

Hoveddelen av midlene skal brukes innenfor det distriktpolitiske virkeområdet. Innenfor det distriktpolitiske virkeområdet har fylkeskommunene fått i oppdrag å finansiere tilskudd, lån med videre til næringslivet gjennom Innovasjon Norge. I tillegg har fylkeskommunene fått i oppdrag å tildele midler til blant annet kommunale grunnlagsinvesteringer, utvikling av kompetansetiltak og tiltak for lokal samfunnsutvikling. Dette er det distriktpolitiske oppdraget.

Selv om midlene hovedsaklig er rettet mot de områdene som har de største utfordringene, har alle fylkeskommunene også et regionalpolitisk oppdrag. Noen av midlene kan derfor brukes til å utløse det regionale verdiskapingspotensialet og til å utvikle attraktive regioner og sentra for folk og næringsliv i hele landet, både innenfor og utenfor det distriktpolitiske virkeområdet.

Kvinner er fremdeles en prioritert gruppe. Minst 40 prosent av de næringsrettede virkemidlene under departementet skal nå fram til kvinner.

Målstruktur

I Prop. 1 S (2013-2014) har departementet presentert målstrukturen for de regional- og distriktpolitiske virkemidlene under programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk. Bruk av midler over kap. 551, post 60 skal være innenfor målene. Målformuleringene er noe justert for budsjettåret 2014 for å tilpasses nytt mål- og resultatstyringssystem for Innovasjon Norge og SIVA.

Fylkeskommunene prioriterer bruken av midlene innenfor rammen av nasjonale føringer og gjeldende retningslinjer, i samråd med det regionale partnerskapet.

3 Ramme

Samlet bevilgning på posten, inkludert Interreg, er 1 166,3 mill. kroner. Bevilgningen inkluderer en tildeling til Innovasjon Norge på 52,5 mill. kroner for gjennomføringskostnader knyttet til ordninger som finansieres på kap. 551, post 60, se nærmere omtale i punkt 4.1.

Rammen til Sør-Trøndelag fylkeskommune er fastsatt til 60,945 mill. kroner.

En oversikt over fordelingen til de enkelte fylkeskommunene og Oslo kommune er gitt i vedlegg 1.

4 Om bruken av midlene og endringer på post 60

4.1 Gjennomføringskostnader i Innovasjon Norge

I tråd med fastlagte rutiner skal fylkeskommunale bevilgninger til Innovasjon Norge (IN) også dekke gjennomføringskostnader. Etter avtale med KS og IN blir midlene overført direkte fra departementet til selskapet.

For 2014 overfører departementet 52,5 mill. kroner til Innovasjon Norge over kap. 551, post 60 på vegne av fylkeskommunene.

Basiskostnadene til selskapet blir dekt over Nærings- og fiskeridepartementets kap. 2421, post 70. I 2014 skal hele kostnadsmodellen vurderes.

4.2 Skjønnstildelingene

I 2014 er skjønnstildelingene til kommunale og regionale næringsfond og Småkommuneprogrammet tatt bort.

Fjerning av skjønnstildeling og øremerking av midler til kommunale og regionale næringsfond skal ikke forstås som at dette ikke kan være et viktig virkemiddel for å fremme verdiskaping og entreprenørskap. Fylkeskommunene må nå selv bestemme nivået på rammen til kommuner og regionråd.

Småkommuneprogrammet vil det fremdeles være mulig å delta i dersom fylkeskommunene ønsker å prioritere midler til dette.

Regional omstilling

I 2014 blir det skjønnstildelt 73 mill. kroner til omstilling på kap. 551, post 60. Tildelingen er basert på innspill fra fylkeskommunene om særlige omstillingsbehov i regioner og lokalsamfunn. Både kortsiktige og langsiktige omstillingsbehov må vurderes. Omstillingsmidlene er ikke øremerket til formålet, og kan følgelig omprioriteres dersom fylkeskommunen ser behov for det.

Innovasjon Norge vil også i 2014 få midler over kap. 552, post 72. Bevilgningen skal også dekke gjennomføringskostnader, og rammen skal sikre at selskapet kan spille rollen som nasjonalt kompetanseorgan på omstilling overfor fylkeskommunene og kommunene.

Grenseregionalt samarbeid Interreg VA og ENPI

I 2014 blir det skjønnstildelt 71,28 mill. kroner til fylkeskommunene som den statlige finansieringsdelen for norsk deltagelse i Interreg VA og Kolarctic ENPI CBC. jf. vedlegg 1.

I 2014 starter en ny sjuårsperiode for Interreg. For 2014 legger departementet til grunn at fordelingen av Interreg-midlene mellom fylkeskommunene blir den samme som i 2013. Midlene til det enkelte program vil bli overførte direkte til sekretariatsfylkene. Programvis oversikt over overføring til deltakende fylkeskommuner og til sekretariatsfylker framgår av vedlegg 2.

Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområdene

Departementet viderefører programmet *Verdiskaping og næringsutvikling i fjellområdene*. Programmet skal bidra til å styrke grunnlaget for verdiskaping og næringsutvikling i fjellområdene. Midlene skal nyttes til innsats på tvers av fylkeskommunene og skal bidra til nettverksbygging, økt kompetanse og innovasjon i fjellområdene. Oppland fylkeskommune har det overordnede ansvaret for forvaltningen av midlene. I 2014 blir det satt av 10 mill. kroner til programmet over kap 551, post 60.

Andre forhold

Distriktssenteret vil fortsatt arbeide aktivt med de kommunene som fylkeskommunene velger å videreføre som utsatte kommuner, det vil si at Distriktssenteret utarbeider et faglig program og står for sin del av opplæringen, oppfølgingen og den samlede rapporteringen.

4.3 Andre bevilgninger innenfor programkategori 13.50 som fylkeskommunen forvalter

Kap. 551, post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling – kompensasjon for bortfall av differensiert arbeidsgiveravgift

De aktuelle fylkeskommunene vil få et eget tilskuddsbrev når den fylkesvise fordelingen er klar. Dette vil skje i løpet av første kvartal 2014. Vi viser ellers til omtalen i Prop. 1 S (2013-2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) for Kommunal- og regionaldepartementet.

5 Særlige satsinger under Kommunal- og regionaldepartementet og nasjonale virkemiddelaktører

Departementet har satt i gang noen satsinger der det er viktig med samarbeid med fylkeskommunene og virkemiddelaktørene, og der satsingene er finansiert andre steder enn på kap. 551, post 60.

Innenfor rammen av kap. 552, post 72 blir tildelingen til SIVA økt til totalt 92 mill. kroner. Dette gjør det mulig å styrke satsingen på innovasjon og nyskaping og å ta opp flere miljø i de ulike programmene. Merkur-programmet blir videreført på samme nivå som i 2013. Utviklings- og investeringsstøtteordningen for dagligvarebutikker i distriktsonrådene blir videreført på et noe lavere nivå enn i 2013 over kap. 552, post 72.

5.1 Satsingen Lokal samfunnsutvikling i kommunene (LUK)

Lokal samfunnsutvikling i kommunene (LUK) blir videreført i 2014 med 30 mill. kroner over kap. 552, post 62. Satsingen skal styrke det arbeidet kommunene gjør med å bygge attraktive lokalsamfunn. I 2014 vil søknader knyttet til samarbeid som tar sikte på kommunesammen- slåing være relevant. De fylkeskommunene som deltar, skal sende departementet oppdaterte planer og budsjett for 2014 og en søknad om midler for 2014 innen 1. mars. Departementet vil tildele midler til fylkeskommunene ut fra de kriterier som ligger til grunn for satsingen i statsbudsjettet for 2014 under kap. 551, post 62. Satsingen er inne i sitt siste år og sluttevaluering ferdigstilles våren 2015.

5.2 Bolyst-programmet

2013 var siste året det ble bevilget penger til Bolyst-programmet. Departementet forutsetter at fylkeskommunene og Distriktssenteret følger opp og bidrar til at igangsatte prosjekt gjennomføres.

5.3 Verdiskapingsprogrammet for lokale og regionale parker

Departementet etablerte i 2012 en ny tilskuddsordning – Verdiskapingsprogrammet for lokale og regionale parker. Ordningen skal medvirke til økt verdiskaping og næringsutvikling i avgrensa landskaps- og identitetsområder med særlige natur- og kulturverdier. Lokale og regionale parker er en modell for samarbeid om bygdeutvikling og bærekraftig bruk av områder med viktige natur- og kulturverdier. Parkene skal fremme helhetlig steds- og næringsutvikling og levende bygdesamfunn i bygder og bynære områder med slike verdier. I 2014 blir det bevilget 10 mill. kroner til ordningen over kap 552, post 72. 2014 er siste året det bevilges midler til denne ordningen.

5.4 Utviklingsprogram for byer og deres omland

Regjeringen vil fornye regionalpolitikken gjennom blant annet å føre en aktiv storbypolitikk der storbyene og regionene omkring utvikler et samspill til felles beste. Som et ledd i dette utvides utviklingsprogrammet for små og mellomstore byer som regional vekstkraft til å omfatte alle typer byregioner. Programmets formål er innhenting og bruk av kunnskap om samspillet mellom byene og deres omland, med sikte på økonomisk utvikling i regionen som helhet. Midlene til programmet vil bli økt i 2014 innenfor rammen av kap 552 post 72.

5.5 Forhold som angår Innovasjon Norge

Som det fremgår av vedlegg 1, har de fleste fylkeskommuner fått redusert sin ramme for 2014. For at Innovasjon Norge skal ha mest mulig forutsigbare rammer for 2014, er det viktig at de får rammen så tidlig som mulig i 2014. Vi ber derfor om at fylkeskommunene bestreber seg på å fastsette rammen til Innovasjon Norge så raskt som mulig, at det tidligst mulig gis informasjon om rammen til selskapet og at oppdragsbrevene sendes Innovasjon Norge innen 1. mars. Dersom dette likevel ikke lar seg gjøre, ber vi om at fylkeskommunene underretter Innovasjon Norge om når oppdragsbrevet vil komme.

For å realisere forenklingssambisjonene som er beskrevet i Meld. St. 22 (2011-2012) *Verktøy for vekst - om Innovasjon Norge og SIVA SF*, er det viktig at selskapets målstruktur ligger til grunn for alle oppdrag. Det nye mål- og resultatstyringssystemet som er under innføring, vil forbedre mulighetene for å styre på selskapets delmål, og understøtter mulighetene for å redusere detaljføringer knyttet til innsats og aktivitet. Overgangen til mer målstyring er i stor grad også avhengig av en større harmonisering og koordinering i hvordan oppdragsgiverne forholder seg til Innovasjon Norge når det blant annet gjelder utarbeidelse av oppdragsbrev. Oxford Research har i denne sammenheng utarbeidet en mal for hvordan oppdragsbrevene fra fylkeskommunene kan utformes. I tråd med oppsummeringen fra Samarbeidsforumet for Innovasjon Norge 27. november 2013, ber vi om at denne malen legges til grunn for

utformingen av oppdragsbrevene. Departementet vil følge opp dette arbeidet for å se om det er mulig å gjøre ytterligere forenklinger og forbedringer.

5.6 Forhold som angår SIVA

Tilskudd som fylkeskommunene gir til næringshager og inkubatorer i tilknytning til SIVAs programmer kan inntas i SIVAs godkjenning av statsstøtte. Fylkeskommuner som gir slike tilskudd i forbindelse med SIVAs programmer skal derfor meddele dette til SIVA med kopi av tildelingsbrev og bevilget beløp innen 1. desember i tildelingsåret. Vi ber også om at fylkeskommunene innrapporter eventuelle kommunale tilskudd.

5.7 Forhold som angår Distriktssenteret

I 2014 skal Distriktssenteret fortsette den gode dialogen med fylkeskommunene. Kontakten skal, som tidligere, ha et grunnlag i de nasjonale satsingene LUK, Verdiskapingsprogrammet for lokale og regionale parker og byprogrammet og i de satsingene fylkeskommunene setter i gang. For alle de nasjonale satsingene gjelder det at Distriktssenteret har ansvar for å samle inn erfaringer og kunnskap og formidle denne tilbake til aktørene.

6 Økonomiforvaltning

6.1 Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler og retningslinjer

Fra 1. januar 2014 trer forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler og reviderte retningslinjer for kap. 551 postene 60 og 61 i kraft (vedlegg 6 og 7).

Fylkeskommunene er ansvarlig for at forvaltningen og virkemiddelbruken skjer i tråd med disse regelverkene.

Formålet med den nye forskriften og de reviderte retningslinjene er å tydeliggjøre og forenkle forvaltningen av tilskuddsmidlene over kap. 551 postene 60 og 61.

Forskriften regulerer hovedsakelig forholdet mellom tilskuddsforvalterne og de som søker om midler. Tilhørende retningslinjer regulerer forholdet mellom departementet og samtlige tilskuddsforvaltere på alle forvaltningsnivåer. Retningslinjene er i stor grad førende for alle tilskuddsforvalterne i forhold til krav som følger av andre gjeldende lover og regelverk.

Av forskriften fremgår det at det fra og med 2014 vil være obligatorisk å benytte søknadsmodulen i www.regionalforvaltning.no. Videre er kravet og premissene for etablering av tilskuddsordninger og klageadgang presisert og tydeliggjort i forskriften.

Vi ber om at fylkeskommunene gjør forskriften kjent for alle tilskuddsforvalterne av kap. 551, postene 60 og 61.

6.2 Oppdragsbrev fra fylkeskommunene

Etter at rammen til andre tilskuddsforvaltere er fastsatt, har fylkeskommunene ansvar for å oversende oppdragsbrev eller avtale/kontrakt til de ulike tilskuddsforvalterne. Departementet ber om at det blir gjort så snart som mulig, slik at tilskuddsforvalterne kan planlegge

aktiviteten sin etter de mål, føringer og rammer som er gitt. Departementet ber om at alle styringssignaler til tilskuddsforvalterne blir gitt i oppdragsbrev eller avtale/kontrakt.

6.3 Overføring av midler

Rammene til fylkeskommunene blir overført tre ganger i året, rundt 1. februar, 1. juni og 1. oktober. Midlene blir overført til de samme konti som i 2013 dersom ikke fylkeskommunene gir beskjed om noe annet.

6.4 Kontroll

Forvaltningen skal være i tråd med forskriften og retningslinjene for kap. 551, postene 60 og 61.

7 Rapportering, oppfølging, evaluering og frister

Departementet gir skriftlig tilbakemelding på rapporteringen fra fylkeskommunene.

7.1 Rapportering på gitte tilsagn og rammer i 2013

Bevilgningen fra departementet til fylkeskommunene over kap. 551, postene 60 og 61 blir dels fordelt til andre, dels forvaltet av fylkeskommunene direkte. Departementet legger stor vekt på en samlet og likeartet rapportering om all aktivitet (statistikkrapportering) som er finansiert over programkategori 13.50. Opplegget for rapporteringen på gitte tilsagn og rammer over kap. 551, post 60 er tilpasset dette. En nærmere omtale av innholdet i denne rapporteringen er gitt i vedlegg 4d.

Både kommuner, regionråd og eventuelle andre forvaltningsorganer skal rapportere om bruken av midler fra kap. 551, postene 60 og 61 som de har fått tildelt fra fylkeskommunene, gjennom www.regionalforvaltning.no. Fylkeskommunene har ansvar for å informere om dette og hvem som kan gi bistand og kontrollere at rapporteringssystemet blir benyttet. Fylkeskommunene har ansvar for å kvalitetssikre rapporteringen fra kommunene og regionene før rapporten blir videresendt til departementet.

7.2 Beskrivende rapportering for budsjettåret 2014

Rapporteringskravene for den beskrivende rapporteringen er presentert i vedlegg 4a. Fylkeskommunene skal blant annet rapportere om måloppnåelse i forhold til egne mål, om konkrete resultater av prosjektportefølger og/eller om satsingsområder under de enkelte målene.

7.3 Rapportering på felles resultatindikatorer

Fylkeskommunen skal rapportere på indikatorene ved sluttrapporteringstidspunktet for tiltak og prosjekter som er finansiert over kap. 551, postene 60 og 61. Indikatorene skal danne grunnlag for

- Felles evalueringer.
- Bedre mål- og resultatstyring og læring av virkemiddelbruk i fylkeskommunene. Dette bør være en del av den beskrivende rapporteringen til departementet.
- Mer helhetlig resultatrapportering til Stortinget.

Resultatrapporteringen gjelder prosjekter som er startet opp i budsjettåret 2011 eller senere. Ansvarlig prosjektleder skal rapportere i resultatskjemaet når prosjektet er avsluttet. Som hovedregel skal 25 prosent av tilskuddet holdes tilbake til resultatskjemaet er sendt inn. Rapporteringskravene er nærmere omtalt i vedlegg 4c.

7.4 Rapportering om transportstøtte (gjelder bare i enkelte fylker)

Det gjelder egne regler for rapportering om transportstøtte. Se vedleggene 4b og 4d.

7.5 Rapportering første halvår 2014

Fylkeskommunene skal innen 15. august 2014 sende inn rapport om bruken av midlene i første halvår 2014 som grunnlag for rapportering fra departementet til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2015. Rapporten skal inneholde en oversikt over hvordan fylkeskommunene har tenkt å disponere rammene i 2014 for kap. 551, postene 60 og 61 på de ulike aktørene som Innovasjon Norge, SIVA, fylkeskommunen selv og kommunene (kommunale/regionale næringsfond). Dersom fylkeskommunen viderefører ordningen med kommunale- og regionale næringsfond må rapporten inneholde en oversikt over de kommuner/regioner som får tildelt midler. Den skal videre inneholde en oversikt over rammer som det er planer om å disponere til omstilling og grenseregionalt samarbeid under Interreg VA og ENPI.

7.6 Frister i 2014

31. januar	Frist for innsending av rapport for 2013 i www.regionalforvaltning.no
31. januar	Frist for innsending av rapport på felles resultat- og effektindikatorer
21. mars	Frist for beskrivende årsrapport for 2013
9. mai	Frist for rapportering av transportstøtte for 2013 (se punkt 7.4)
15. august	Frist for halvårsrapport 2014
15. august	Frist for innspill om omstillingsbehov i 2015

Fristene gjelder også for andre aktører som forvalter midler på vegne av fylkeskommunen. Dersom rapporteringen går gjennom fylkeskommunen, må fylkeskommunen sette en frist for de andre aktørene, slik at fylkeskommunen kan holde fristen til departementet.

Rapporteringsfristene i 2015 kommer til å bli omtrent de samme datoene som for 2014.

8 Informasjons- og kommunikasjonsarbeid

Departementet vil også i 2014 offentliggjøre informasjon om det regionale utviklingsarbeidet i fylkeskommunene.

9 Avslutning

Vi ber om at fylkeskommunene orienterer deltagerne i partnerskapet om innholdet i dette brevet, og ønsker fylkeskommunene og partnerskapet lykke til med utviklingsarbeidet i fylkene i 2014!

Med hilsen

Hallgeir Aalbu (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ole M. Aurdal
seniorrådgiver

VEDLEGG

- Vedlegg 1 Fylkesfordeling av kap. 551, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling for 2014 (tabell)
- Vedlegg 2 Fordeling av statlige midler til Interreg VA og ENPI på sekretariatsfylkene for 2014
- Vedlegg 3 Målstruktur for programkategori 13.50
- Vedlegg 4a Krav til beskrivende årsrapporter til KMD for midlene over kap. 551, postene 60 og 61
- Vedlegg 4b Spesielt om rapportering om transportstøtte
- Vedlegg 4c Krav til rapportering på felles resultatindikatorer fra fylkeskommunene
- Vedlegg 4d Krav og veileder til statistikkrapporteringen for kap. 551, postene 60 og 61
- Vedlegg 4e Forenklet rettleiding til statistikkrapportering og kategoriregistrering
- Vedlegg 5 Rammefordeling for programkategori 13.50 i 2014
- Vedlegg 6 Forskrift for kap. 551, postene 60 og 61
- Vedlegg 7 Retningslinjer for kap. 551, postene 60 og 61

Oppdragsbrevet med vedlegg blir lagt ut på nettsidene til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:

Distriktssenteret - Kompetansesenter for distriktsutvikling	Ogndalsveien 2	7713	STEINKJER
Fiskeri- og kystdepartementet	Postboks 8118 Dep.	0030	OSLO
Innovasjon Norge Sør-Trøndelag	Postboks 4330	7417	TRONDHEIM
Innovasjon Norge Hovedkontoret	Postboks 448 Sentrum	0104	OSLO
KS (Kommunesektorens interesse-og arbeidsgiverorganisasjon)	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Kulturdepartementet	Postboks 8030 Dep	0030	OSLO
Kunnskapsdepartementet	Postboks 8119 Dep	0032	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep.	0030	OSLO
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Noregs forskingsråd	Postboks 2700 St. Hanshaugen	0131	OSLO
Nærings- og handelsdepartementet	Postboks 8014 Dep	0030	OSLO
Riksrevisjonen	Postboks 8130 Dep	0032	OSLO
Sámediggi-Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KÁRÁSJOHKA- KARASJOK
SIVA - Selskapet for industrivekst SF	Postboks 1253 Sluppen	7462	TRONDHEIM